

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

2011/2051(INI)

13.4.2011

NUOMONĖ

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto

pateikta Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetui

dėl BŽŪP artėjant 2020 m. Su aprūpinimu maistu, gamtos ištekliais ir teritorine pusiausvyra susijusių būsimų uždavinių sprendimas
(2011/2051(INI))

Nuomonės referentė: Karin Kadenbach

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas ragina atsakingą Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. atkreipia dėmesį į tai, kad visomis anksčiau vykdytomis BŽŪP reformomis (1992 m. McSharry reforma, „Darbotvarkės 2000“ reforma, 2003 m. reforma, 2008 m. išsamus patikrinimas) buvo siekiama, kad Europos ūkininkai atitiktų aukščiausius pasaulyje aplinkos ir gyvūnų apsaugos bei maisto produktų atsekamumo standartus; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad išlaidos, patirtos laikantis šių standartų, rinkoje neatlyginamos;
2. ragina, kad įgyvendinant BŽŪP po 2013 m. būtų užtikrinamas tinkamas finansavimas, suteikiamo paskatos ir siekiama ilgalaikio aprūpinimo maistu tikslo, skatinančio tvarius žemės ūkio gamybos ir vartojimo būdus, taupyti energiją, skatinti veiksmingą gamybos priemonių naudojimą, pvz., mažinti cheminių medžiagų naudojimą, labiau gerbti gyvūnų sveikatą ir gerovę ir efektyviau išnaudoti ekosistemų galimybes; pažymi, kad įgyvendinant šią politiką nekenkiant ūkių tvarumui turėtų būti sprendžiami aplinkos apsaugos, sveikatos apsaugos ir socialiniai uždaviniai, pvz., klimato kaita, išteklių išsekvojimas, vandens tarša, dirvožemio erozija ir biologinės įvairovės mažėjimas (įskaitant žemės ūkio biologinę įvairovę);
3. ragina kito finansavimo laikotarpio ES žemės ūkio biudžetą modernizuoti pagal strategijos „ES 2020“ tikslus;
4. džiaugiasi, kad Komisijos komunikate didelis dėmesys skiriamas ekologiškų viešųjų prekių tiekimui, panaudojant ekologišką BŽŪP, ir kad Komisija ketina iš naujo integruoti įvairovę į žemės ūkio sektorių, taip suteikiant labai svarbią progą siekti ekologiškesnės ir tvaresnės BŽŪP;
5. mano, kad būtina rasti tinkamą pusiausvyrą tarp padidėjusio produktyvumo poreikio, kuriam patenkinti reikia intensyvių gamybos metodų, ir tarp poreikio išsaugoti ir tvariai naudoti išteklius, tinkamai atsižvelgiant į aplinką, visuomenės sveikatą ir gyvūnų gerovę;
6. mano, kad dabar naudojami itin intensyvūs gyvulininkystės metodai dažnai yra netvarūs ir neigiamai veikia gyvūnų sveikatą ir gerovę, o tai gali turėti neigiamos įtakos ir visuomenės sveikatai ir maisto saugumui; todėl ragina BŽŪP skatinti galvijininkystės metodus, kuriais tausojama aplinka, o taip pat gyvūnų sveikata ir gerovė;
7. pažymi, kad BŽŪP turi galėti reaguoti į daugybę iššūkių, susijusių su gyventojais, plėtra, biologine įvairove, aplinkos apsauga ir žemės trūkumu, kad reikia sukurti naują politikos iniciatyvą, orientuotą į bendros Europos maisto politikos sukūrimą.
8. pažymi, kad BŽŪP yra labai svarbi ūkininkams ir visuomenei apskritai – ir mokesčių mokėtojams, ir vartotojams, kadangi visi naudojasi saugaus ir maistingo maisto, sveikos aplinkos, geros sveikatos ir darbo perspektyvų privalumais, auga kokybiškų produktų paklausa ir vis labiau taikoma aplinkai nekenkianti praktika;
9. ragina BŽŪP finansavimą pagrįsti modeliu, pagal kurį būtų atlyginama už aukščiausių

pasaulyje standartų įvairiose srityse laikymąsi ir viešųjų gėrybių teikimą, už kuriuos neatlyginama rinkoje; Šis modelis, turėtų apimti mokėjimus susijusius su nepalankia gamtine padėtimi, produktų „Žaliojo taško“ ženklinimu, mokėjimus pažeidžiamiesiems regionams, įskaitant salų ir kalnų regionus, specialių ūkininkavimo sistemų, tokių kaip ekologinis, didelės gamtinės vertės ūkininkavimas, patikimą ir supaprastintą kompleksinio paramos susiejimo reikalavimų pagrindą, mokėjimus už ekstensyviai naudojamas ganyklas ir pievas ir išmokas ūkininkams, kuriems taikomi specialūs veiklos reikalavimai tinklo „Natura 2000“ teritorijose;

10. ragina laikytis teritorinio požiūrio įgyvendinant pagalbos skirstymo mechanizmą, atsižvelgiant į įvairias padėtis, siekiant sudaryti tinkamas sąlygas ūkių ir teritorijų tvarumui;
11. prašo, kad skiriant BŽŪP finansavimą, rodikliu būtų laikomas ne tik pasėlio plotas, bet ir produkcijos kokybė, ekologiškos žemės ūkio technikos naudojimas, darbas geografiškai nepalankiose vietovėse, jaunimo ūkininkavimas;
12. ragina sustiprinti abiejų ramsčių finansavimo koncepciją taikant sąlygą, kad būtų įgyvendinami tam tikri aplinkos apsaugos ir biologinės įvairovės kriterijai, tausaus išteklių naudojimo ir visuomenės sveikatos tikslai, kad aukštos kokybės maistas būtų gaminamas taikant tvarią praktiką; pažymi, kad tik užtikrinant pakankamą finansavimą galima užtikrinti tikslinių naujų ir esamų aplinkai nekenkiančio žemės ūkio priemonių įgyvendinimą; pažymi, kad siekiant pagreitinti perėjimą prie plataus masto ekologinio ūkininkavimo, reikia sukurti naujus finansavimo mechanizmus ir ragina imtis priemonių vartotojų ir ūkininkų padėčiai geriau veikiančioje maisto tiekimo grandinėje gerinti;
13. mano, kad BŽŪP finansinis paketas turėtų būti ne sumažintas, o veikiau keičiamas siekiant paskatinti iš tiesų didinti pasėlių plotų produktyvumą ir leisti įgyvendinti ekosistemos, biologinės įvairovės, vartotojų ir ūkininkų sveikatos bei kokybiškų žemės ūkio produktų tikslus;
14. pripažįsta, kad subsidijų, kuriomis skatinama netvari praktika, mokėjimas prieštarauja skelbiamiems ES aplinkos apsaugos politikos tikslams, ir ragina išmokų režimą pakoreguoti taip, kad būtų išvengta tokių prieštaravimų ir būtų skatinama gera patirtis;
15. pasisako už ypatingą žemės ūkio metodų, kuriais prisidedama prie klimato kaitos mažinimo arba anglies dioksido saugojimo žemėje, rėmimą;
16. atkreipia dėmesį į paslaugas, kurias Europos ūkininkai teikia Europos visuomenei, ypač įvairaus kultūrinio kraštovaizdžio priežiūrą ir svarų indėlį į gamtinių išteklių apsaugą ir priežiūrą bei į kovą su klimato kaita;
17. pabrėžia, kad ES žemės ūkio politikos orientavimas į ekologiją iš tikrųjų ūkininkams nėra naujas dalykas, nes visos viena po kitos vykdytos reformos buvo nukreiptos į šio BŽŪP aspekto stiprinimą;
18. pabrėžia, kad papildomas ekologiškumo siekis, atsižvelgiant į ekosistemas, produktų įvairinimą, gerą vandens tvarkymą, mažą dirbtinių trąšų naudojimą, dirvožemio erozijos ir nykimo mažinimo bei dirvožemio derlingumo padidinimo gerą patirtį ir biologinės

įvairovės atkūrimo priemonės, toliau bus naudingas aplinkai, užtikrinant tvarią ES ūkininkavimo ateitį;

19. pabrėžia, kad papildomo ekologiškumo siekis turi būti grindžiamas visuotinės naudos požiūriu, kuris, tausaus išteklių naudojimo ir gamybos didinimo aspektais duotų naudos ir aplinkai, ir ūkininkams, ir visuomenei; taip pat pabrėžia, kad didelį dėmesį reikia skirti moksliniams tyrimams, naujovėms ir naujoms technologijoms;
20. pažymi, kad maisto kainos, kurias turi mokėti Europos piliečiai, gali sudaryti daugiau nei 50 proc. pajamų, ir maždaug 43 mln. žmonių ES patenka į maisto skurdo grupę, o prasta mityba yra vienas stipriausių prastą sveikatą lemiančių veiksnių, siejamas su žemesne socialine-ekonomine padėtimi, skurdu ir socialine atskirtimi;
21. pritaria Komisijos politikos antrajai pasirinkčiai, pagal kurią būtų sprendžiamos ES ekonominės, aplinkos ir socialinės problemos ir didinamas žemės ūkio ir kaimo vietovių indėlis siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų – pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo;
22. mano, kad BŽŪP reikia remti perėjimą nuo intensyvaus galvijų auginimo prie tvaresnės gyvulininkystės; todėl ragina Komisiją apsvarstyti premijas galvijų augintojams, kurie naudoja ekstensyvaus ganymo sistemas ir kurie patys augina pašarą;
23. pažymi, kad žemės ūkio sektorius yra tik vienas iš sektorių, prisidedančių prie kaimo vietovių ekonominės plėtros; todėl ragina labiau naudoti žemės ūkio fondus kovojant su kaimo vietovių skurdimu; pažymi, kad gamta taip pat gali padidinti ekonominę plėtrą, pvz., pritraukdama turistus;
24. ragina kaimo plėtros finansavime susitelkti į naujus iššūkius, ekologines žemės ūkio naujoves, socialinį ir ekonominį vystymąsi, įskaitant geresnę galimybę gauti viešųjų paslaugų ir infrastruktūros kaimo regionuose, ypač silpnesnėse ar mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse; tai turėtų apimti regionines ir vietos maisto sistemas kaip integracinio augimo strategiją, pagalbą tik pragyvenimui užsidirbančioms ūkininkų bendruomenėms, pripažįstant tokio ūkininkavimo indėlį vietos bendruomenėse;
25. mano, kad kaimo plėtros priemonės turi papildyti pirmajam ramsčiui priskirtą gerąją patirtį žemės ūkio srityje ir skatinti veiklą, kuri harmoningai prisidėtų prie kovos su klimato kaita ir gero gamtos išteklių valdymo, pavyzdžiui, biologinės įvairovės, vandens ir dirvožemio apsauga;
26. pabrėžia antrojo ramsčio svarbą atsižvelgiant į jo aplinkos apsaugos, modernizacijos ir struktūrinio tobulinimo laimėjimus; ragina geriau pritaikyti antrojo ramsčio priemones prie tikslų, kad būtų padidintas augimo, užimtumo ir klimato priemonių ir kaimo vietovėms naudingų priemonių veiksmingumas;
27. apgailestauja dėl to, kad ES biologinės įvairovės planiniai uždaviniai vis dar neįgyvendinti ir tikisi, kad BŽŪP prisidės prie pastangų įgyvendinti šiuos ir Nagojos biologinės įvairovės tikslus;
28. ragina BŽŪP skatinti genetinės įvairovės išsaugojimą, Direktyvos 98/58/EB dėl gyvūnų

gerovės laikymąsi ir susilaikyti nuo maisto gamybos iš klonuotų gyvūnų ar jų palikuonių finansavimo;

29. pabrėžia, kad labai svarbu išnagrinėti visas valstybių narių bendradarbiavimo dirvožemio apsaugos tikslais galimybes, įtraukiant visus suinteresuotuosius subjektus;
30. pabrėžia, kad naujovių poreikis yra labai svarbus, o investicijas reikia kreipti į ekonominio ir aplinkos apsaugos veiksmingumo didinimą; ragina rengti daugiau ES finansuojamų ir koordinuojamų projektų, kuriuos įgyvendinant ūkininkai ir mokslininkai galėtų dirbti kartu ir ieškoti naujoviškų konkurencingo ir kartu tvaraus žemės ūkio metodų visoje maisto grandinėje;
31. pabrėžia politikos, kuria skatinamas tarpvalstybinis valstybių narių ir trečiųjų šalių bendradarbiavimas, svarbą siekiant taikyti aplinką saugančią ir tvarų gamtinių išteklių naudojimą užtikrinančią praktiką tais atvejais, kai ūkinė veikla, ypač vandens naudojimas, turi tarpvalstybinių pasekmių;
32. mano, kad galima palengvinti klimato poveikį žemės ūkiui gerinant ūkininkų švietimą ir mokymą, kaip geriau pasinaudoti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros teikiamomis naujovėmis; ragina kruopščiai rengti ūkininkus energetikos problemoms spręsti, plėtojant ekologines energijos rūšis, tokias kaip biomasė, biologinės atliekos, biologinės dujos, biologinis kuras ir nedidelės apimties vėjo, saulės ir vandens elektros energijos gamyba, taip kuriant naujas darbo vietas;
33. pabrėžia, kad maisto saugai labai svarbūs kontrolės mechanizmai, kuriais galima užtikrinti, kad produktai būtų nekenksmingi žmonių sveikatai, jų atsekamumą ir saugą bei patvirtinti, kad ES draudžiami produktai tikrai nevartojami, taikant vienodus reikalavimus ir Bendrijos, ir iš trečiųjų šalių įvežamiems produktams;
34. mano, kad dabartinį režimą reikėtų pakeisti paprasta ir specialia mažų ūkių rėmimo schema, siekiant padidinti jų konkurencingumą ir pripažinti jų indėlį į kaimo vietovių gyvybingumą bei aplinkos apsaugą;
35. norėtų atkreipti dėmesį į ypatingą ekologinio ūkininkavimo vaidmenį, nes, kaip parodė tyrimai, palyginti su įprastu ūkininkavimu, juo svariai prisidedama prie kovos su klimato kaita, ir ragina 2020 m. BŽŪP ekologiniam ūkininkavimui skirti pagrindinę vietą;
36. pabrėžia, kad į BŽŪP reikia įtraukti svarstymus dėl išteklių veiksmingumo, tai padaryti remiant organinių žemės ūkio atliekų perdirbimą dirvožemio tręšimo reikmėms, o taip pat plastikinių žemės ūkio atliekų plitimo prevenciją;
37. ragina Komisiją toliau stiprinti esamą patariamąją sistemą, siekiant padėti ūkininkams įgyvendinti ekologijos didinimo priemones ir mokantis ekologinio ūkininkavimo praktikos;
38. pabrėžia ūkininkų mokymo naudoti aplinkai saugesnius ūkininkavimo metodus programų svarbą ir ragina Komisiją užtikrinti, kad tokios programos būtų finansuojamos pagal naujos BŽŪP antrąjį ramstį;

39. tvirtina, kad kompleksinio paramos susiejimo įtraukimas į BŽŪP ankstesnėse reformose yra naudinga priemonė tvarumui pasiekti, o BŽŪP išmokų be jo pagrįsti negalima, nes visuomenei reikia sveiko maisto, ūkininkavimo ir aplinkos, tačiau ragina Komisiją užtikrinti ekologinį kompleksinio paramos susiejimo veiksmingumą, kad jis taptų tvarumo pagrindu;
40. yra įsitikinęs, kad BŽŪP reforma turi užtikrinti veiksmingesnį į vandens telkinius išleidžiamų maistingųjų medžiagų reguliavimą ir sudaryti sąlygas jūrinių ir pakrančių ekosistemoms atstatyti; todėl mano, kad vandens taršos iš žemės ūkio šaltinių sumažinimas turėtų būti vienas BŽŪP tikslų siekiant išsaugoti sveikas upes, ežerus, jūras ir požeminį vandenį visoje Europoje;
41. mano, kad BŽŪP reikėtų atlikti bendrą poveikio aplinkai vertinimą, taip būtų galima nustatyti pagrindines problemas, kurias reikia keisti, norint apsaugoti vandens telkinius, įskaitant eutrofikaciją sukeliančio fosforo pertekliaus vaidmenį ir didesnę vandens ekosistemų jautrumą eutrofikacijai, pvz., kaip Baltijos jūroje;
42. ragina veiksmingai įgyvendinti Vandens pagrindų direktyvos „veiksmų planus“, siekiant rasti vietas, teritorinius ir regioninius veiksmingos vandentvarkos ir vandenskyros apsaugos būdus; mano, kad naudinga integruoti Vandens pagrindų direktyvą į kompleksinį paramos susiejimą ir pažymi, kad tai atitinka teritorinį požiūrį į kaimo plėtrą, kuris palaikomas Komisijos komunikate;

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	12.4.2011
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 59 -: 0 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Milan Cabrnach, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Klauß, Holger Krahmer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Gilles Pargneaux, Antonyia Parvanova, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Daciana Octavia Sărbu, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Sabine Wils
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Margrete Auken, Tadeusz Cymański, Matthias Groote, Riikka Manner, Miroslav Mikolášik, Bart Staes, Marianne Thyssen, Michail Tremopoulos, Anna Záborská
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Ashley Fox